

37:1-21 – Ieremia în temniță

Observăm că tablourile din cap.36-44 sunt așezate în ordine cronologică. În capitolul 36 avem arderea cărții lui Ieremia de către Ioiachim, iar în cap.37-44 evenimentele cele mai importante din timpul asedierii Ierusalimului de pe vremea lui Zedechia până la luarea lui Ieremia în Egipt. Totuși cap.36 pare mai degrabă legat de tabloul cu Recabiții. Într-adevăr, cap.34-36 par a reprezenta un bloc de text aparte în care neascultarea lui Israel pe vremea lui Zedechia (cap.34) și pe vremea lui Ioiachim(cap.36) este pusă în contrast cu credințioșii Recabiților (cap.35). Astfel, mai degrabă odată cu cap.37 intrăm într-o nouă secțiune (cap.37-44), secțiune dedicată anului 586 d.H. Secțiunea ne prezintă evenimentele antemergătoare căderii Ierusalimului, apoi căderea Ierusalimului dar și evenimentele ce au urmat căderii cetății. Observăm de asemenea că DESTINUL lui Ieremia pare a fi o temă centrală a acestei secțiuni. Ieremia ajunge în temnița din casa logofătului Ionatan, apoi în curtea temniței, apoi într-o groapă, apoi din nou în curtea temniței. Este martor la căderea Ierusalimului. Este eliberat de babilonieni, care-i vorbesc cu bunăvoință. Alege să rămână în țară și apoi este târât cu forța în Egipt unde continuă să cheme poporul la pocăință.

În cap.37 ne aflăm în timpul asediului Ierusalimului de către Nebucadnețar. Mai exact, ne aflăm în momentul în care oștile babiloniene se sperie de înaintarea oștilor lui Faraon și se îndepărtează de Ierusalim. Este răspunsul lui Dumnezeu la gestul poporului de a elibera robii. Dar poporul se răzgândește și-i aduce pe robi înapoi. În acest moment și Domnul se răzgândește și decide să-l aducă pe Nebucadnețar înapoi. Ieremia este încă slobod. În acest context Zedechia a trimis pe Iucal și pe Țefania la Ieremia pentru a-i cere să mijlocească pentru ei la Domnul. Zedechia este un personaj foarte interesant. El tot speră până în ultima clipă că Domnul îl va izbăvi. Are o formă de credință. Oricum se deosebește de Ioiachim care arde cartea și vrea să prindă pe Ieremia. Tot Ioiachim este cel care omorâse pe profetul Urie (vezi cap.26b). Zedechia e diferit. Se răzvrătește și el față de Domnul și nu ia aminte la proorociile lui Ieremia ci se încrede în mesajul proorocilor mincinoși. Totuși când dă de greu apelează la Ieremia. astfel:

- În timpul asedierii Ierusalimului el trimite pe Pașhur și pe Țefania la Ieremia să întrebe pe Domnul dacă va face pentru ei una din minunile Sale. Domnul îi răspunde că El e dispus să intervină doar dacă Zedechia va avea grijă de cel slab din cetate. (cap.21)
- Zedechia pare să rezoneze la acest mesaj. El ia inițiativa de eliberare a robilor. Și Domnul intervine și Nebucadnețar pleacă. Dar poporul aduce robii înapoi. Domnul avertizează prin Ieremia că și Domnul va aduce pe Nebucadnețar înapoi. (cap.34)
- Zedechia trimite acum (cap.37) la Ieremia pentru a-i cere să mijlocească pentru ei la Domnul. De asemenea după ce Ieremia este întemnițat de căpetenii, el trimite din nou în taină la Ieremia pentru a întreba dacă are vreun cuvânt din partea Domnului pentru el. Apoi intervine și-l duce pe Ieremia în curtea temniței și se îngrijește de hrana sa.

- Zedechia va trimite din nou *PE ASCUNS* la Ieremia să întrebe pe Domnul pentru el. (cap.38)

Fără a minimaliza vina lui Zedechia trebuie să observăm că parcă mai era un muc arzând în inima sa. Poate și din această pricină Domnul îi dă bonusul din cap.34a, ținându-l în viață și promițându-i un final în pace. Apare un contrast evident între Ioiachim și Zedechia, dar și între căpeteniile de pe vremea lui Ioiachim și cele de pe vremea lui Zedechia. Când Nebucadnețar a luat pe Ioiachim, fiul lui Ioiachim în robie, a luat împreună cu el și pe căpeteniile lui Iuda, pe meșteșugari și teslari. Practic elita educată a evreilor a fost dusă în Babilon. Funcțiile au fost ocupate de cei rămași, de oameni din popor, oportuniști, fără viță nobilă sau o educație aleasă. În vremea lui Ioiachim, căpeteniile i-au luat apărarea lui Ieremia, rezonează la mesajul său, îl ascund, îi slavează viața chiar din mâna furioasă a lui Ioiachim. Dar pe vremea lui Zedechia situația e exact opusă. Căpeteniile sunt cele care se împotrivesc total mesajului lui Ieremia, îl întemnițează și-i pun viața în pericol. Împăratul Zedechia e cel care mai rezonează la mesajul lui Ieremia, și care intervine pentru a-l salva din mâna căpeteniilor. Dar Zedechia e un împărat slab. El nu știe să se impună ca tatăl său Ioiachim în fața căpeteniilor. El, deși e împărat, se teme de căpetenii și ascunde acestora faptul că trimite adesea la Ieremia pentru a întreba pe Domnul.

Ieremia nu se simte măgulit că împăratul tot întreabă pe Domnul prin el. Mesajul lui Ieremia este exact mesajul Domnului. Ieremia nu face nici un compromis. Nu îndulcește deloc mesajul. Nu face acest lucru nici măcar când este în situație critică și ar avea nevoie de ajutorul împăratului. Chiar atunci când îi cere ajutorul la finalul capitolului, mai întâi îi dă ferm răspunsul Domnului: *Vei fi dat în mâinile Babilonului!* Dacă empatizăm puțin cu Ieremia, ne dăm seama că nu-i era chiar ușor să tot repete aceste mesaje sumbre către Zedechia. Mesajul Domnului pentru Zedechia este ferm, intransigent: *Nu este nici o portiță de scăpare! Împăratul Babilonului se va întoarce și cetatea va fi dată în mâinile lui! Lucrurile sunt deja hotărâte în acest sens acolo sus.* Domnul știa că doar un asemenea mesaj ferm poate să mai trezească pe Zedechia din raportarea sa idolatră la Domnul. Iar Ieremia e fidel mesajului și-l prezintă împăratului întocmai. Îmi place v.10. Domnul insistă că nu este nici o portiță. Chiar dacă s-ar întâmpla ceva spectaculos și evreeii ar reuși să zdrobească oștile Babilonului, tot ar rămânea câțiva răniți care ar pune foc cetății și aceasta va arde. Acolo sus, în sfatul străjerilor, Domnul hotărâse distrugerea cetății. Doar o pocăință dusă la capăt putea să mai schimbe ceva. În rest nimic nu putea schimba destinul cetății. Chiar dacă pe plan vizibil, pământesc, se întâmplau lucruri favorabile evreilor, cu toate acestea, decizia acolo sus nu se schimba. Și ea era cea care conta. Domnul însuși lupta împotriva cetății. Israel nu se putea amăgi pe sine. Chiar dacă, prin reducere la absurd, ar fi zdrobit oștile babiloniene tot nu ar fi schimbat soarta cetății. Un succes pământesc, o îmbunătățire a situației pe plan vizibil, nu însemna NIMIC atâta vreme cât acolo sus rămânea în picioare decizia lui Dumnezeu de a nimici cetatea. Nici îndepărtarea oștilor haldeilor, și nici chiar distrugerea lor nu însemna nimic. Noi rezonăm uneori prea mult la schimbările, semnele din planul vizibil, și uităm

că destinul nostru și al cetății nu depinde de circumstanțe, și întâmplări, ci de DECIZIILE care se iau acolo sus. Dacă Domnul închide o poartă, ea va rămâne închisă în ciuda tuturor semnelor vizibile care anunță deschiderea ei. Dacă Domnul deschide o poartă, ea se va deschide în ciuda tuturor semnelor vizibile care anunță blocarea ei. Semnele vizibile, pământești, au semnificație doar dacă ele au acoperire acolo sus. Deci tot ceea ce contează este decizia luată acolo sus. Și ce mai poate conta este influențarea acelei decizii luate sus. Alianțele pământești, strădaniile omului sunt complet inutile. Doar acțiunile care pot influența deciziile din sfatul străjerilor au sens. În cazul lui Zedechia, pocăința dusă până la capăt (eliberarea robilor fără aducerea lor înapoi) putea cu adevărat schimba destinul cetății. Semnele înșelătoare ale vremurilor, ale vizibilului sau ale proorocilor mincinoși nu trebuie bătute în seamă. Căci ele nu pot schimba ceea ce Domnul a hotărât acolo sus. De aici de jos, noi întrezărim VIITORUL prin semnele din planul vizibil al istoriei. Dar de acolo de sus, VIITORUL se vede doar prin PORUNCILE divine și deciziile luate înaintea scaunului de domnie a lui Dumnezeu. Semnele de aici de jos sunt o apă de ploaie. Zedechia este absorbit de aceste semne pământești. V.10 este menit să zdrobească această pistă falsă. Este ca și cum i s-ar spune lui Zedechia: chiar dacă toate semnele din planul vizibil ar fi în favoarea ta tot nu s-ar schimba nimic cu privire la destinul cetății: Ierusalimul va fi dat în mâinile Haldeilor.

Dar retragerea armatelor babiloniene aduc o provocare și lui Ieremia însuși. Zedechia speră la izbăvire când vede retragerea armatelor. Dar și Ieremia se gândește tot la izbăvire, dar nu la izbăvirea cetății ci la propria sa izbăvire. Ieremia, deși era profetul Domnului, nu primea înștiințări pentru tot viitorul istoriei, și nici porunci specifice pentru toate domeniile și situațiile vieții lui. Revelația profetică nu-l scutea pe Ieremia de situații când trebuia să judece singur și să ia decizii fără a primi înștiințări directe din partea Domnului. Domnului îi place acest lucru, și anume: ca pe baza a ceea ce cunoaștem deja despre El, să căutăm singuri voia Lui. E un semn de maturizare, de vindecare, de ascultare și mai mare din partea omului. Și Ieremia nu primise prin revelație tot scenariul complet al căderii Ierusalimului și nici porunca expresă să rămână în Ierusalim. Ieremia e surprins de inițiativa lui Zedechia și de retragerea temporară a oștilor haldeilor. Nu se gândește la acest scenariu. Dar în acest context el întrezărește posibilitatea de a fugi din Ierusalim. Domnul nu-i dăduse porunca expresă să rămână în Ierusalim până la capăt. El rostise mesajul Domnului cetății timp de 40 de ani. Era suficient. De ce să fie victima asediului? De ce să fie părtaș pedepsirii cetății și martor la toate durerile ei? Ieremia știa din profesiei că va urma foamete, ciumă, sabie, disperare, acte de canibalism etc. De ce să rămână? E adevărat că Ieremia nici nu întreabă pe Domnul în mod expres. Sau poate a întrebat dar Domnul nu i-a răspuns lăsându-l să decidă de unul singur sau răspunzându-i prin cursul evenimentelor: Ieremia e prins și obligat să rămână în cetate. Înțelegem de ce Ieremia voia să părăsească cetatea. Nu doar că cei din ea îi erau ostili, dar cetatea avea să treacă prin iad. Poate că acest moment de respiro se crease special pentru el? Poate binele din toată situația cu eliberarea robilor și legământul încălcat era tocmai slavarea lui? Nu cunoaștem tot planul Domnului. Și e normal să ne gândim la tot felul de rațiuni și posibilități. Și Ieremia vrea să fugă. Poate că s-a temut să

întrebe pe Domnul căci intuia răspunsul Acestuia. Poate că a întrebat pe Domnul și Acesta a tăcut. Indiferent de situație, Ieremia primește un răspuns clar din partea Domnului prin faptul că este prins și întemnițat! Răspunsul Domnului este cât se poate de clar: *Ieremio, vreau să rămâi în cetate în timpul asediului, vreau să rămâi în cetate până la sfârșit! Va fi greu, cumplit de greu, dar nu te teme de nimic căci Eu voi fi cu tine!*

Și desigur marea întrebare este: de ce a vrut Domnul ca Ieremia să rămână în cetate? Iată câteva posibile răspunsuri:

- Domnul dorea ca prin Ieremia să cheme poporul la pocăință până în ultima secundă. Cap.34 ne-a arătat deja că, chiar și după călcarea legământului cu eliberarea robilor Domnul tot era dispus să ierte Ierusalimul dacă acesta se căia. Glasul îndurării era încă activ, și va rămâne activ până în secunda finală a judecății. Ori, acest glas activ trebuie să se manifeste. Și avea să se manifeste prin același Ieremia. Slujba nu se încheiase. Truda Domnului de a recuceri soția adulteră nu se finalizase. Domnul avea să-i iubească până la capăt. Ieremia trebuia să învețe și el durerea de a iubi până la capăt. Odată cu Ieremia, Domnul Însuși rămâne în cetate. Poate că slava Domnului din Templu plecase deja așa cum pare să ne explice cartea Ezechiel. Dar Domnul era acolo unde era proorocul Său. Prin Ieremia Domnul rămâne în cetate, în mijlocul asediului și al durerilor finale. Nu doar Ieremia e martor la aceste dureri, ci și Domnul Însuși. Este ca și cum Domnul i-ar spune lui Ieremia: *Unde vrei să pleci? Eu încă rămân în cetate! Eu rămân și tu vrei să pleci? Vrei să pleci fără Mine, sau vrei să rămâni cu Mine până la capăt? Abandonezi lupta? Abandonezi aventura iubirii?*
- Rămânerea lui Ieremia în cetate în timpul asediului e o nouă etapă în curățirea și formarea lui Ieremia. Poate că e cea mai importantă etapă din toată viața sa. Domnul îl pregătise 40 de ani pentru această etapă formativă? Și acum Ieremia vroia să evadeze din proces? Nu se putea așa ceva! Îi era greu lui Ieremia, e adevărat! Dar tocmai pentru ceasul acesta fusese pregătit și trimis. În timpul asediului, Ieremia rămâne alături de inima lui Dumnezeu pe ultima sută de metri a judecății. Dacă Domnul intră fără Avraam în Sodoma, Domnul rămâne și intră în Ierusalim alături de Ieremia. Ieremia face un pas nou în apropierea de Domnul. Îl însoțește pe acesta în ultima sută de metri și în însăși clipa revărsării judecății. Domnul nu poate spune acum că este singur. Ieremia este cu El. Ieremia simte cu El. Ieremia învață acum și mai mult din inima lui Dumnezeu. De fapt acum pare a învăța despre inima Domnului mai mult decât învățase în ultimii 40 de ani! Căci acum, în ceasul judecății se simt cel mai clar bătăile inimii Domnului, și strălucește cel mai mult slava Sa! Acum, sfârșirea din inima Domnului atinge apogeul! Acum, Ieremia poate pricepe mai bine ca ORICINE și mai bine ca ORICÂND ce este în inima lui Dumnezeu. Ieremia este singurul care pășește pe

această sută de metri, singurul care-l ține pe Domnul de mână în ceasul judecății. Avraam nu a avut parte de această experiență. Moise asistă la judecarea poporului în pustie dar nu la o manifestare istorică violentă ca cea din anul 586 d.H, nu la ruperea legământului, la dărâmarea Templului, la ducerea în robie. Anul 586 este un an unic al judecății. Mai sunt și alți contemporani din oamenii lui Dumnezeu: Ezechiel, Daniel și cei trei prieteni ai săi. Dar doar Ieremia este în MIJLOCUL cetății. În aceste momente cumplit de grele pentru Yahwe, doar Ieremia este cu urechea la pieptul inimii lui Dumnezeu; doar Ieremia e prietenul cu care Domnul poate plânge, povesti, spera și visa. Iată răsplata lui Ieremia! Iată slava lui Ieremia! Iată pentru ce fusese pregătit pentru toată viața sa. Ieremia ar fi vrut să fugă din cetate. Dar Domnul nu-l putea lăsa NERĂSPĂLĂTIT, așa că-l constrânge să rămână. Și aici, în timpul asediului Ieremia avea să treacă prin noi experiențe și să primească noi revelații, și cele mai de preț. Aici avea să-l jertfească pe Isaac și să învețe că nimic nu este de mirat din partea Domnului (cap.33), aici avea să primească minunatele promisiuni despre restaurare și despre noul legământ (cap.30-31), și tot aici avea să primească revelațiile speciale din cap.33 care marchează efectiv o NOUĂ etapă în revelația vetero testamentară! Cum să rateze Ieremia așa ceva? Domnul voia să-l răsplătească până la capăt. Și Ieremia avea să înțeleagă cel mai bine durerea din inima Domnului din ceasul final al judecății. Ieremia va lua testul final, și se va înălța pe noi culmi ale cunoașterii lui Dumnezei, culmi noi, nebănuite. Și din durere se vor naște Plângerile lui Ieremia care ne vor învăța cum trebuie să răspundă inima proorocului Domnului atunci când Domnul judecă Ierusalimul. Ieremia, cel neprihănit, rămâne în cetatea păcătoasă, suferind împreună cu ea necazurile asediului. Astfel devine o prefigurare unică a lui Hristos, cel care se va identifica până la capăt cu păcatul, durerea și pedepsele cetății! Anul 586 a fost unic în istoria Vechiului Testament. Astfel slava martorului Ieremia devine unică. Dar anul 70 d.H. înseamnă o repetare a anului 586. Durerea Domnului nu poate fi mai mică. Ce trăiește în vremea lui Ieremia a trăit și în vremea lui Pavel. Totuși Isus poruncește creștinilor să părăsească Ierusalimul înainte de asediu. Nu doar că nu-i cheamă să rămână, dar le poruncește să plece. Și creștinii pleacă. În interior nu mai rămâne nici un martor, nici un prieten pe umărul căruia Domnul să plângă. De ce? Ca slava lui Ieremia să rămână unică? E clar că rămâne unică. Anul 586 s-a repetat doar în anul 70. Și nu se va mai repeta. Ierusalimul va mai fi împresurat odată la final. Dar evreii se vor căi ca pe vremea lui Ezechia și Mesia îi va izbăvi! Judecata nu va fi dusă până la capăt. Slava lui Ieremia nu mai poate fi luată de NIMENI. Pavel, proorocul neamurilor, moare ÎNAINTE de asedierea Ierusalimului. La fel și Petru, cel care rămăsese multă vreme în Ierusalim. Doar Ioan va fi, se pare, singurul dintre apostoli care va fi contemporan anului 70 d.H. Dar nu va fi în cetate. Ne aducem aminte de tabloul din Fapte în care i se prevestește lui Pavel că

dacă se va duce în Ierusalim va fi prins de Iudei în cetate. Această acțiune are loc după anul 60 d.H. Trecuseră cam 30 de ani de când Isus anunțase căderea iminentă a Ierusalimului. Pavel dusese deja Evanghelia Neamurilor. Împlinirea profeției lui Isus bătea la ușa istoriei. Dar dacă Pavel era întemnițat în cetate, el nu mai putea fugi cu ceilalți creștini înainte ca cetatea să fie împresurată. Oare a pus Pavel în calcul acest RISC de a rămâne în cetate în timpul asedierii ei? Probabil că da. Astfel decizia lui Pavel de a se duce totuși în Ierusalim face să strălucească și mai mult iubirea sa față de soția bolnavă a lui Yahwe. Oare se gândea apostolul neamurilor că Domnul i-a pregătit acestuia un destin asemănător cu cel al proorocului neamurilor? Era imposibil ca o minte ageră ca a lui Pavel să nu fi făcut această paralelă. Dar Pavel era apostol al Neamurilor. Destinul lui era altul. Slava sa era alta. Nici măcar Pavel nu poate lua slava lui Ieremia. Pavel nu rămâne la Ierusalim întemnițat. Nu este martirizat în Ierusalim. El ajunge însă la Roma. Acolo este întemnițat, acolo este martirizat, nu în cetatea lui Israel, ci în marea cetate a Neamurilor. Moartea sa trebuie să fie în armonie cu chemarea sa, cu lucrarea sa, cu strategia iubirii divine pentru Israel de a face gelos pe acesta prin binecuvântarea neamurilor. Astfel, Pavel nu poate muri pe altarul Ierusalimului. Singurul altar pe care el poate fi jertfit este acela al Neamurilor. Iar capitala Neamurilor nu era Ierusalimul, ci Roma. Dar dacă slujba lui Ieremia o prefigurează pe cea a lui Pavel, cea a lui Pavel o prefigurează pe cea a celor 2 prooroci din Apoc.11. Și aceștia vor fi martirizați. Dar UNDE? Am învățat de la Ieremia și Pavel că finalul lor nu trebuie să coincidă cu cel al predecesorilor săi ci să fie în armonie cu SCOPUL lucrării lor. Trupurile lor zac întinse **în piața cetății celei mari, care în înțeles duhovnicesc se cheamă Sodoma și Egipt, acolo unde a fost răstignit și Domnul lor.** Deci finalul lor este în cetatea cea mare, Babilonul cel mare, în sediul central al curvei din Apocalipsa. De ce acolo? De ce nu în altă parte? Care e de fapt scopul lucrării lor? Cum se armonizează finalul lor în cetatea cea mare cu scopul lucrării lor? Dar cine o fi Babilonul? Biserica apostată, Ierusalimul apostat sau o capitală (Romă) a Neamurilor?

Finalul capitolului se încheie cu discuția dintre Ieremia și Zedechia. Parcă se vrea a se reliefa natura relației dintre Zedechia și Ieremia. Ieremia nu-i spune lui Zedechia ce dorea acesta să audă chiar dacă era la ananghie și avea nevoie de ajutorul lui Zedechia. În același timp Ieremia nu așteaptă un miracol din partea Domnului fără ca el să-și facă partea. El își face partea. Îi cere lui Zedechia ajutorul. Ieremia nu este nici mândru, nici orgolios, nici arogant. El aduce argumente în favoarea nevinovăției sale și-i cere ajutorul lui Zedechia. Zedechia îl ajută pe Ieremia chiar dacă mesajul lui Ieremia îi este ostil. O nouă bulină albă pentru Zedechia. Zedechia poruncește ca Ieremia să fie păzit în curtea teminței și să i se dea o pâine în fiecare zi. Și așa s-a

întâmplat până ce s-a sfârșit toată pâinea din cetate. Observăm că întemnițarea lui Ieremia are totuși avantaje. Ieremia este păzit de furia gloatelor și chiar de foamea din cetate. Zedechia se îngrijește de hrana din cetate până aceasta se termină. Proviiziile regale sunt folosite pentru a-l hrăni pe Ieremia. Întemnițarea are desigur disconfortul său, dar Domnul poate folosi temnița pentru a-și proteja slujitorii. Nu așa a fost și cu Pavel? Arestarea sa de către Romani i-a asigurat protecția față de mulțimile dezlănțuite din Ierusalim, precum și un drum gratis și sigur către Roma. Ciudate sunt căile Domnului! Și temnița își are vremea ei și rolul ei. Adesea trecem prin situații de tip temniță. Dar aceste situații ne păzesc adesea de multe rele. Căci, dacă am fi liberi, cine știe ce decizii am lua și în ce capcane am cădea. Planul Domnului pentru viața noastră e desăvârșit. Și când el ne trimite o situație de tip temniță care ne limitează sfera de acțiune, de decizie, nu trebuie să deznădăjduim. Ea are un rol. Dumnezeu vrea ca Ieremia să rămână în cetate. Dar nu-l lasă singur. Rămâne cu el și-i asigură protecția. Dumnezeu vrea ca Ieremia să rămână în viață și intervine în favoarea lui. Dar în același mod ascuns în care a acționat 40 de ani. Nu intervine cu o minune, ci intervine prin deciziile luate de oamenii cheie din cetate. Dacă pe vremea lui Ioiachim, Domnul a lucrat prin căpeteniile pentru a-l proteja de furia împăratului, acum, pe vremea lui Zedechia, Domnul lucrează prin împărat pentru a-l proteja de furia căpeteniilor.

38:1-28 – Ieremia în groapă

Deși este închis în curtea temniței, Ieremia continuă să vestească mesajul Domnului către popor. În acest context rostește și mesajul din cap.21 care încuraja pe popor să dezerteze la Haldei. Din punct de vedere politic, militar, patriotic, este lesne de înțeles reacția căpeteniilor. Ieremia era într-adevăr un pericol pentru cetate: înmuia inima soldaților și încuraja dezertarea. Decizia lor pare justă. Dar Ieremia vorbea în Numele Domnului, Domn de care ei știau. Ieremia era proorocul Domnului care timp de 40 de ani fusese confirmat de Domnul înaintea poporului. Căpeteniile sunt foarte vinovate că judecă situația doar din punct de vedere militar și politic fără să pună în calcul că mesajul lui Ieremia era de fapt cel care putea salva o cetate sortită pierii din pricina fărâdelegilor lor. Capitolul insistă din nou pe destinul lui Ieremia în timpul asediului, pe contrastul dintre furia căpeteniilor și bunăvoința unui împărat slab și fără coloană vertebrală. Căpeteniile decid că Ieremia trebuie omorât. Zedechia nu ar vrea acest lucru. Dar este slab și îi este teamă de propriile căpetenii. Și atunci, preferă să NU se implice. El încearcă asemenea lui Pilat să se spele pe mâini, să paseze responsabilitatea în mâna căpeteniilor. El declară în mod fățarnic: *împăratul nu poate face nimic împotriva voastră! Deci chiar dacă aș vrea să-l slavez pe Ieremia, NU POT.* Dar nu era adevărat. Împăratul avea suficientă autoritate în Iuda pentru a-și confrunta propriile căpetenii. Observăm acest lucru la Ioiachim în cap.36. De asemenea, chiar în v.4 observăm cum căpeteniile CER permisiunea împăratului pentru a-l omorî pe Ieremia. Și în același capitol observăm cum Zedechia aprobă până la urmă inițiativa de a-l slăvi pe Ieremia din groapă. Este o inițiativă ÎMPOTRIVA dorințelor căpeteniilor. Și căpeteniile nu vor contesta decizia împăratului. Deci, raportul de forțe între împărat și căpetenii nu este cel din v.4 după care

se ascunde Zedechia. El deține puterea dar nu vrea să o folosească în mod direct. Totuși apoi, la rugămintea lui Ebed-Melec, aprobă misiunea de salvare a lui Ieremia. Care e psihologia acestui personaj? Întrebarea nu pare forțată. Căci tot acest capitol pare să insiste și asupra felului de a fi a lui Zedechia. Întrezărim că este un om slab. Slăbiciunea sa pare să aibă în vedere tocmai confruntarea DIRECTĂ cu alți oameni, tocmai un CONFLICT față în față cu un oponent. Interesant e că el ia de la distanță DECIZII împotriva dorințelor căpeteniilor, dar nu le poate lua față în față cu ei. Zedechia pare incapabil să cofrunte pe cineva față în față. E dispus să intre în conflicte, dar de la DISTANȚĂ. Dar ideea de confruntare față în față cu cineva pare a fi teribila sa slăbiciune, una din cele mai mare temeri. El pare să nu poată spune: „NU!”, să nu poate refuza pe cineva față în față. Nu refuză nici pe căpetenii, nici pe Ebed-Melec, nici pe Ieremia, măcar că cererile acestora sunt opuse! Ne aducem aminte din cap.34 de amenințarea din partea Domnului că va da ochii cu împăratul babilonului care-i va vorbi gură către gură. Acest lucru este înspăimântător pentru orice om, dar cu atât mai mult pentru Zedechia. Nu știm care au fost experiențele din viața acestui om, dar el are această fisură, această problemă de caracter: se teme teribil de confruntarea față în față cu cineva. Este dispus să facă război de la distanță cu Nebucadnețar. Este dispus să ia de la distanță decizii împotriva dorințelor căpeteniilor sale. Dar nu este în stare să poarte un conflict deschis, de aproape. Evită confruntările directe cu oamenii. V.19 confirmă această mare temere a lui Zedechia: marea sa frică era să nu fie dat în mâinile iudeilor care au fugit la Haldei pentru a fi batjocorit. Iar la finalul capitolului observăm grija lui Zedechia de a EVITA conflictul deschis cu căpeteniile. El ia decizia de a-l proteja pe Ieremia dar nu vrea o cofruntare directă cu căpeteniile. Astfel, îl instruieste pe Ieremia ce să spună căpeteniilor. E adevărat că această strategie era și în favoarea lui Ieremia. Dar ea era necesară tocmai pentru că Zedechia avea această slăbiciune. Cât de mare era slăbiciunea, dacă el aprobă omorârea lui Ieremia! Și am observat că în inima sa, Zedechia aprecia pe Ieremia, îl recunoștea ca profet al Domnului. Și ideea de a omorî profetul Domnului era un păcat de moarte. Dar Zedechia lasă ca teama sa de confruntare cu oamenii să învingă. Este interesant profilul lui Zedechia. Are un muc care fumează. Nu este un papă-lapte. El are curaj să ia decizii care-l pun în situații conflictuale. Dar pur și simplu evită acel conflict verbal, direct, față în față. Este slăbiciunea de care este acuzat Pavel de oponenții săi (vezi 2 Corinteni 10:1-11). Pare o mică slăbiciune. Dar iată că prin această slăbiciune era gata să se facă vinovat de sângele lui Ieremia. Desigur, ca și Pilat, se ascunde după scuza din v.4. Dar vina era a lui. Apoi, din cauza acestei slăbiciuni, cetatea NU este salvată ci dată în mâinile Haldeilor. În următorul capitol vom vedea cum Zedechia încearcă să fugă, să evite confruntarea directă cu vrăjmașul. Dar nu va reuși. El se lasă dominat până la final de această slăbiciune. El este mai preocupat să-și protejeze slăbiciunea decât să-și protejeze destinul ascultând de Domnul. El are sâmburele de credință pe care nu-l avea Ioiachim, dar nu are tăria de caracter al lui Ioiachim. Dar pentru că ocupă o funcție de împărat, de slăbiciunea sa atârnă destinul întregului popor și al cetății. O slăbiciune poate părea ne semnificativă. Dar în contexte extreme ea poate face diferența între viață și moarte. Și, într-o funcție de conducere, ea poate decide destinul unei națiuni. Suntem surprinși că ultimul împărat al lui Iuda nu este totuși atât de rău. Nu este nici pe departe ca Ahab sau ca Manase. Nici măcar

ca fratele său Ioiachim. Sâmburele de credință din inima sa e gata să slaveze cetatea. Dar această ciudată slăbiciune de carcter intervine și cetatea este dată în mâna haldeilor. Ne gândim și la aducerea robilor înapoi. Nu cred că a fost inițiativa lui Zedechia. Mai degrabă a fost cea a căpeteniilor și poporului. Dar Zedechia nu i-a oprit. Se temea cumplit să confrunte pe cineva. Pare că este un lucru prea mic (slăbiciunea lui Zedechia) în raport cu miza pusă în joc (destinul cetății). Finalul cărții ne va lămuri această mister. Într-adevăr 52:1-3 ne explică faptul că Zedechia a fost actorul necesar în piesa distrugerii Ierusalimului. Domnul putea îngădui să fie alt împărat la tron. Dar din pricina trecutului păcătos al cetății, la tron putea fi doar un împărat care să ducă cetatea la pierzare. Slăbiciunea lui Zedechia face parte din planul de nimicire a cetății. Dacă Zedechia nu avea această slăbiciune, nici nu ar fi ajuns la tron. Ar fi fost ridicat un alt împărat care să ducă cetatea la pierzare. Acest lucru nu-l absolvă pe Zedechia de vină. Dar vina sa nu este atât de mare ca cea a lui Manase. De aceea și primește bonusul unui final în pace, pe care l-am comentat în cap.52. Prin faptul că Zedechia e ultimul împărat, înțelegem că Ierusalimul nu cade în mâna babilonienilor doar din pricina generației lui Ieremia, ci mai ales din pricina unui trecut istoric trăit în păcat. Conducătorii de astăzi sunt adesea consecința unor secole de istorie trăiți într-un anume fel. Zedechia a ajuns pe tron din pricina păcatelor Ierusalimului, ca prin slăbiciunile lui cetatea apostată să fie dată pe mâna vrăjmașilor ei.

Observăm însă că dacă slăbiciunea lui Zedechia pecetluiește destinul cetății, ea nu poate schimba destinul lui Ieremia. Căci Dumnezeu intervine în favoarea lui Ieremia. Dar intervine așa cum ne-am obișnuit. Nu printr-o minune, nu trimițând un înger, ci insuflând unor oameni gândul să-l protejeze. Căpeteniile vor să-l omoare pe Ieremia dar par a nu îndrăzni să o facă direct cu sabia. Căci de ce nu-l omoară cu sabia? De ce-l aruncă în groapă (probabil e vorba de o fântână fără apă)? Pentru ca Ieremia să moară în chinuri, de foamete? Poate fi o posibilitate. Dar cred că mai degrabă din teama de a se atinge în mod direct de omul lui Dumnezeu. Ei știau că Ieremia e prorocul Domnului. Ei asistaseră la moartea și pedepsirea celor care-l contestaseră pe Ieremia. Și atunci nimeni nu are curajul să-l atingă cu sabia. Și atunci îl aruncă în groapă. Lasă foametea să devină călău. Ne aducem aminte că Iosif a fost aruncat la fel într-o groapă de frații săi, și dintr-un motiv asemănător (vezi Gen.37:22). Zedechia pare a rejuca rolul lui Ruben de altădată. Zedechia nu vrea ca Ieremia să moară, dar spre deosebire de Ruben, reușește să-l slaveze pe Ieremia din groapă. Iosif ajunge în Egipt, la Neamuri. Ieremia e salvat prin intervenția famenului etiopian (Etiopia era la Sud de Egipt). În mod cert se creează o paralelă între Iosif și Ieremia. În ambele situații Domnul intervine pentru a slăvi VIAȚA slujitorului Său. În cazul lui Ieremia intervine parcă mai prompt. Dacă Ruben nu reușește să-l scoată pe Iosif din groapă înainte ca frații să-l vândă, Zedechia reușește să-l scoată pe Ieremia din groapă înainte ca acele căpetenii să-i facă alt rău. Lucrurile stau diferit, pentru că destinele celor doi erau diferite. Este cert că în ambele situații slăbiciunea celorlalți EVREI lucrează DOAR la împlinirea destinului slujitorului lui Dumnezeu fără să poată schimba cu ceva acest destin. Ce legitate! Slăbiciunea lui Zedechia pecetluiește doar soarta celor care trăiesc în păcat. Dar ea nu poate schimba destinul lui Ieremia. Îl afectează doar pentru a-l desăvârși. Ieremia ajunge în acea groapă nu din pricina slăbiciunii lui

Zedechia ci pentru că era în destinul lui Ieremia să treacă prin acea groapă. Slăbiciunea lui Zedechia poate lucra doar pentru împlinirea destinului lui Ieremia. La fel a fost și relația dintre slăbiciunea fraților lui Iosif și destinul lui Iosif. Acest capitol ne vindecă de teama față de consecințele slăbiciunilor celor de lângă noi. Slăbiciunile, păcatele, deciziile greșite a celor apropiați ne INFLUENȚEAZĂ, căci suntem legați unii de alții. Dar dacă rămânem în ascultare de Domnul ne pot influența doar în bine. Nu ne pot face rău în sine, nu ne pot abate din calea pe care Domnul vrea să umblăm. Vor fi de fapt unelte prin care vom fi călăuziți pe calea care ne-a fost destinată nouă. Ne vor produce dureri, căci nu e deloc plăcut să ajungi în groapă. Dar durerile vor lucra spre împlinirea binelui nostru. Și trecerea prin groapă va fi de scurtă durată, cum a fost și pentru Iosif și pentru Ieremia. Dar de ce totuși a fost în planul Domnului ca Ieremia să treacă și prin groapă. Nu era suficient că ajunsese în temniță. Oare la se gândea Ieremia acolo jos în groapă, în noroi, în întuneric, în frig poate, și fără mâncare? Se gândea că Domnul l-a uitat? Se gândea că i-a sosit ceasul? Își amintea în mod cert de promisiunea lui Dumnezeu că-i va proteja viața și că-l va izbăvi din mâna vrăjmașilor lui. Dar situația părea fără ieșire. Zedechia cedase în fața căpeteniilor și-l dăduseră pe mâna lor. Cine-l mai putea izbăvi? Un înger? Ieremia nu era obișnuit cu asemenea izbăviri miraculoase! Și totuși, Domnul intervine printr-un altfel de minune. Când totul părea sfârșit, când Ieremia ajunsese poate fără speranță, Domnul lucrează prin Ebed-Melec, Etiopianul, famenul dregător la curtea împăratului. Acesta pledează în favoarea lui Ieremia înaintea lui Zedechia. Și minune! Zedechia aprobă misiunea de slavare a lui Ieremia. Și Ebed-Melec o pune imediat în aplicare. Se pare că Ieremia nu a stat prea mult în groapă. Se pare că a fost vorba doar de câteva ore, poate maxim o zi. Este situația de maxim pericol pentru viața lui Ieremia. Este situația care pare să contradică cel mai mult promisiunea pe care Domnul i-a făcut-o. Dar tocmai astfel de situații de criză fac să strălucească și mai mult credințioșia lui Dumnezeu, spre vindecarea noastră. Situația de criză trezește răzvrătirea și îndoiala firii pământești care va întreba: *Unde e promisiunea Domnului? Unde este împlinirea ei? Degeaba te-ai încrezut în Domnul! Iată unde ai ajuns!* Și deodată, pe neașteptate, apare marea izbăvire. Domnul a rămas credincios promisiunii Sale. Firea pământească e făcută de ocară, zdrobită din nou. Inima capătă o nouă vindecare. Se încrede și mai mult în Domnul. Domnul împlinește promisiunea dată lui Ieremia în cap.1 în mod LITERAL. Domnul nu o împlinește în alt plan, în mia de ani, în eternitate. Ci o împlinește cât se poate de concret în viața pământească a lui Ieremia. Iată că sunt promisiuni care cunosc o împlinire clară în planul imediat, istoric. Doar dacă Domnul intervie cu o nouă perspectivă asupra promisiunii putem renunța la planul literal al promisiunii. Exemplul clasic este tot Avraam. Domnul îi promite o țară, și un fiu. În timpul vieții sale Avraam nu primește țara. Dar în timpul vieții lui, primește un fiu, pe Isaac! Doar o parte din promisiune capătă o împlinire în alt plan. Împlinirea promisiunii cu Isaac este cât se poate de literală, și are loc în imediatul istoric al vieții pământești a lui Avraam. Ieremia experimentează din nou credințioșia lui Dumnezeu în a-i salva viața. Va avea nevoie de acest stâlp de aducere aminte. Căci el va rămâne în cetate până la luarea cetății. El trebuie să creadă că va supraviețui și asediului, ceea ce se va și întâmpla printr-o altă minune descrisă în cap.40. Iar acest nou stâlp de aducere aminte a credințioșiei lui Dumnezeu, îl va ajuta pe Ieremia să ia poate cel mai greu test:

să creadă că după robie va mai urma restaurarea! El are nevoie de aceste experiențe extreme, în care ceea ce părea practic imposibil pentru viața sa (să fie protejată!) să se îplinească pentru că Domnul a promis. Astfel putea crede și că ceea ce părea imposibil pentru destinul lui Israel (că va supraviețui istoriei și ca va avea loc o restaurare!) avea să se îplinească pentru că Domnul a promis. Ieremia experimentează credințioșia lui Dumnezeu față de viața sa, pentru a putea crede în credințioșia Domnului față de Israel. Ieremia are nevoie să vadă împlinirea promisiunilor divine în istoria vieții sale, pentru a putea crede în împlinirea promisiunilor divine în destinul istoric al națiunii din care făcea parte. Din această perspectivă, temnița nu era suficientă pentru Ieremia. Era nevoie și de groapă. Era nevoie și de a rămâne în cetate până la arderea ei în foc. Și probabil că în aceste situații disperate și imposibile, lui Ieremia îi revenea adesea gândul: *S-a sfârșit! Voi pieri! Poate că Domnul a avut în vedere altceva atunci când mi-a promis protecția? Poate că a fost suficient că m-a protejat până acum? Poate că...* Dar de fiecare dată Domnul intervenea cu o minune care-i arăta că se înșela: Domnul va împlini în mod literal ce i-a promis. Dar oare nu așa este și cu Israel? Nu avea și Israel să gândească la fel în robie? Să se gândească la faptul că aceste promisiuni se referă la altceva, că se împlinesc poate în mod spiritual, că poate... Dar Domnul va împlini în istorie, și cât se poate de literal promisiunile față de Israel, așa cum a împlinit și promisiunile Sale față de Ieremia. Ieremia, în groapă, nu putea să nu-și aducă aminte și de Iosif, să empatizeze cu el, să se identifice cu el, să fie încurajat de exemplul lui. Ieremia citise adesea din Geneză episodul cu Iosif aruncat în temniță. Dar acum îl trăia. Era cu totul altceva. S-a gândit la promisiunile Domnului față de Iosif, la nebunia credinței lui Iosif, la finalul poveștii lui Iosif, la credințioșia lui Dumnezeu față de Iosif. Și a căpăt curaj. A ales să aștepte cu răbdare finalul poveștii. Și, ca și Iosif, avea să fie și el dus cu forța în Egipt, și la fel ca Iosif, avea să moară în Egipt. De ce aceste asemănări cu Iosif? De ce avea nevoie să-și amintească tocmai de istoria lui Iosif? Căci, în această istorie, Iacov și familia sa pleacă din Canaan, ca peste un timp Domnul să-i aducă înapoi. Oare acum nu se repeta povestea? Iacov pleca din nou din Canaan într-o țară străină. Dar nu era finalul poveștii. Cel care a adus pe Iacov din Egipt înapoi în Canaan, avea să-l aducă acum din Babilon înapoi în Canaan. Ieremia trebuia să urmeze până la capăt exemplul credinței lui Iosif, care la sfârșitul vieții cere ca oasele sale să-i fie duse în Canaan când Domnul va cerceta pe poporul Său! Odată ce Ieremia acolo în groapă s-a conectat la istoria lui Iosif, Domnul a și intervenit și l-a și scos din groapă. Groapa nu era un scop în sine. Era doar un context în care Ieremia putea învăța ceva. Odată lecția învățată, groapa devine inutilă, iar Ieremia e scos pentru totdeauna din ea.

Nu-l putem trece cu vederea pe Ebed-Melec. E Etiopian. E dintre Neamuri. Dintr-o cetate plină de Iudei iată că doar un om dintre Neamuri se gândește să-l saveze pe Ieremia. Contrastul dintre Recabiți și evrei este acum reluat prin antagonismul dintre Ebed-Melec și ceilalți iudei din cetate. Ieremia era evreu profetind în Ierusalim. Ebed-Melec era dintre Neamuri. Totuși el prețuiește viața lui Ieremia mai mult decât iudeii din Ierusalim. Aceștia îi vor moartea, sau sunt nepăsători față de soarta sa, sau le e teamă să intervină în favoarea lui Ieremia. Famenul însă învinge teama de căpetenie, ia inițiativa, pledează pentru Ieremia la împărat și, după ce primește

misiunea, tot el este cel care coordonează operațiunea de slavare. Famenul se implică total și până la capăt în salvarea lui Ieremia asumându-și toate riscurile. Se aștepta la ostilitate din partea căpeteniilor, și chiar ca Zedechia să nu recunoască față de căpetenii că el i-a dat aprobarea lui Ebed-Melec în misiunea sa. Totuși famenul acționează. Viața lui Ieremia este scumpă înaintea sa. El recunoaște în Ieremia omul lui Dumnezeu. De aceea și viața lui Ebed-Melec va fi scumpă înaintea Domnului. După cap.34, ne așteptăm desigur la o promisiune din partea Domnului pentru famen. Și aceasta nu va întârzia să apară în următorul capitol. Dumnezeul lui Israel vestește moartea Iudeilor din Ierusalim dar promite viața Etiopianului Ebed-Melec! Un nou contrast între Israel și Neamuri!

Poarta lui Beniamin apare și în cap.37 și în cap.38. În cap.37, Ieremia vrea să fugă din cetate prin această poartă. Acolo este prins pentru a fi aruncat în temniță. În cap.38 poarta lui Beniamin este locul în care Ebed-Melec primește aprobare să-l slaveze pe Ieremia din groapă. Același loc, dar două inițiative distincte. Una în defavoarea lui Ieremia, alta în favoarea sa. Nu este întâmplător că ambele inițiative se iau la poarta lui Beniamin. Acest lucru confirmă faptul că Domnul a vrut ca Ieremia să rămână în cetate. Căci, după cum Domnul a făcut ca la poarta lui Beniamin Ebed-Melec să capete trecere înaintea împăratului pentru a-l salva pe Ieremia, la fel putea Domnul să facă în așa fel încât Ieremia să capete trecere înaintea străjerului și să fie lăsat să iasă din cetate. Cap.37-38 ne descriu o situație de criză în care toate personajele sunt preocupate de propria salvare. Însuși Ieremia e preocupat de propria sa salvare. Și oamenii din popor. Și căpeteniile, și Zedechia. Dar capitolele par să ne învețe că cel care va căuta să-și scape viața o va pierde, dar cel care o va pierde, o va câștiga. Cel care are curajul să-și abandoneze viața în mâinile Domnului, va primi protecție din partea Domnului. Cel care va căuta strategii și alianțe omenești pentru a se salva, va fi dat de Domnul Însuși în mâna vrăjmașilor lui. Este o altă expresie care se repetă de două ori. Ea se repetă în cadrul cap.38. Ieremia *se afundă în noroi în groapă*, iar Zedechia primește avertismentul că atunci când *se va cufunda în noroi* prietenii săi buni vor fugi și nu-l vor ajuta (v.22). Probabil se face aluzie la prietenii Egipteni în care-și pusese nădejdea Zedechia. Așa începe cap.37, cu oastea Egiptenilor care iese la luptă și intimidează oastea haldeilor. Ajutorul părea că vine de la Egipteni, și nu de la Domnul. Ce nevoie mai era de încrederea în Domnul? Dar Ieremia îl încredințează pe Zedechia că egiptenii se vor întoarce în țara lor iar Haledii vor lua cetatea. Prietenii în care-și punea nădejdea Zedechia nu aveau să-l ajute. Acest lucru este menționat și în plângerile lui Ieremia:

- Și acolo ni se sfârșeau ochii și așteptam zadarnic ajutor! Privirile ni se îndreptau spre un neam care totuși nu ne-a izbăvit. (Plângeri 4:17)

Ieremia primește ajutor când se cufundă în noroi, dar Zedechia nu va primi ajutor când se va cufunda în noroi. Diferența este că Ieremia a ales calea încrederii în Domnul iar Zedechia a ales calea încrederii în oameni. Zedechia îl cheamă din nou în taină pe Ieremia după ce-l scoate din groapă. Iar îl întreabă. Zedechia tot speră că va primi un răspuns pozitiv din partea Domnului, poate ca răsplată că l-a scăpat pe Ieremia. Dar Domnul refuză să-i dea izbăvirea fără

a-l provoca pe Zedechia la un act de credință. Zedechia e provocat să se predea, să abandoneze lupta, să-și lase destinul în mâna Domnului. Domnul îi promitea că astfel se va slava pe sine, va slava familia sa și chiar și cetatea. Dar din punct de vedere omenesc era un mare risc. El fusese pus împărat de Nebucadnețar dar apoi se răsculase împotriva lui. Într-un fel, Zedechia îl înșelase pe Nebucadnețar, iar Nebucadnețar era un împărat mândru și tare crud. Tratamentul pe care-l dădea el vrăjmașilor lui era groaznic. E de ajuns să ne aducem aminte de modul în care Nebucadnețar i-a fript în foc pe cei doi prooroci mincinoși din Babilon sau de cap.2 și 3 din cartea Daniel pentru a înțelege CRUZIMEA nebună a acestui împărat. Părea o nebunie să crezi că Nebucadnețar îl va cruța pe Zedechia și se va purta cu bunăvoință cu el, cu familia sa, cu cetatea sa. Era mai logic ca Zedechia să se bazeze pe Egipt și să lupte până la ultima suflare. Deci nu era chiar ușor împăratului să accepte propunerea lui Ieremia de a se preda fără luptă. Exact acest lucru i-l mărturisește Zedechia lui Ieremia în v.19. Zedechia se temea să nu fie dat de haldei în mâna iudeilor care părăsiseră tabăra ca să fie batjocorit și torturat. Era foarte previzibil că așa avea să fie soarta lui Zedechia. Datele istorice și culturale, temperamentul lui Nebucadnețar și obiceiurile haldeilor ofereau probabilitate maximă acestui scenariu. Dar Domnul vine cu un alt scenariu, aparent absurd, aproape imposibil. De fapt Domnul îl provoacă pe Zedechia la un act de credință, la trăirea prin credință în detrimentul trăirii prin vedere. Nu la același lucru era provocat însuși Ieremia? Ieremia devine un exemplu pentru Zedechia. Ieremia este izbăvit în mâinile vrăjmașilor lui sub ochii lui Zedechia. Același tip de izbăvire i se promite lui Zedechia. Acum înțelegem că repetarea expresiei *a se cufunda în noroi* poate fi cheia capitolului. Ea este pusă mai întâi în dreptul lui Ieremia și apoi în dreptul lui Zedechia. Se creează astfel o paralelă clară între Ieremia și Zedechia. Ieremia se teme pentru viața sa. Zedechia se teme pentru viața sa. Ieremia alege calea încrederii în Domnului și este izbăvit ca prin minune în mijlocul vrăjmașilor lui. Cel care aprobese omorârea sa se răzgândește și-i aprobă salvarea. Acum Zedechia e chemat să aleagă trăirea prin credință pentru a fi salvat în mijlocul vrăjmașilor lui. El trebuia să creadă că cel care-i poruncise moartea (Nebucadnețar) se va răzgândi și-i va da viața, după cum el însuși se răzgândise și-i dăduse viața lui Ieremia. Da, aceasta e cheia capitolului. Lucrurile devin și mai luminoase când citim v.17-18 și observăm că sunt menționate CĂPTENIILE împăratului Babilonului. Acestea atăcau cetatea. Nebucadnețar era la Ribla, Deci conflictul imediat al lui Zedechia era cu căpeteniile împăratului Babilonului. Dar conflictul imediat al lui Ieremia nu era cu căpeteniile împăratului lui Iuda? Nu de ele se temea Ieremia? Și nu a interzicte împăratul în favoarea lui pentru a-l scăpa de furia căpeteniilor? În același mod va fi izbăvit și Zedechia! Împăratul Babilonului va interveni în favoarea lui pentru a-l slava de mânia căpeteniilor Babilonului! E extraordinar. De fapt, toată istoria cu salvarea lui Ieremia din groapă este pentru Zedechia. Ea este o prefigurare a salvării lui Zedechia din mâna vrăjmașilor săi. Zedechia este mator la minunea salvării lui Ieremia. Ba mai mult. este actor activ în această salvare. Zedechia vede cum, în ciuda situației imposibile în care se află, Domnul lucrează prin Ebed-Melec și apoi îi înduplecă propria inimă pentru a lua apărarea lui Ieremia împotriva căpeteniilor! Oare ce a lucrat Domnul la inima sa, nu poate lucra și la inima împăratului Babilonului? Cel ce l-a izbăvit pe Ieremia care se cufundase în noroi, îl va izbăvi și

pe el când se va cufunda în noroi! Izbăvirea lui Ieremia din groapă devine o nouă declarație de iubire din partea lui Yahwe către inima lui Zedechia. La fel cum istoria legată de cartea lui Ieremia era o strategie specială pentru a cuceri inima lui Ioiachim, istoria lui Ieremia cu groapa este o strategie specială pentru cucerirea inimii lui Zedechia. Iarăși rămânem muți de uimire în fața iubirii creative a lui Dumnezeu! O nouă încercare! O nouă strategie! O nouă declarație de iubire! Dumnezeu nu obosește! Ieremia e parte din această declarație de iubire. De fapt, e un personaj cheie. Ieremia nu ȘTIE în ce constă noua declarație. Dar alege prin credință să rămână în destin, să accepte traseul pe care i l-a hotărât Domnul. Un mod special de a iubi pe ceilalți este să acceptăm planul ciudat hotărât de Domnul pentru viața noastră. În acest mod, El își va arăta slava pentru ceilalți din jurul nostru pentru a-i chema mai aproape de El, pentru a-i cuceri mai mult. Desigur, planul e ciudat iar traseul trece adesea prin gropi adânci și-ntunecate. Dar cel care acceptă calea credinței până la capăt va avea imensa onoare să fie pensula prin care Domnul va scrie o NOUĂ declarație de iubire sub soare. Situația lui Ieremia în cetate e similară cu situația lui Zedechia în propria țară. Prin izbăvirea lui Ieremia, Zedechia vede dovada CLARĂ că Domnul ȘTIE să izbăvească pe cei care se încred în El. Observăm o paralelă între intervenția Egiptului și intervenția etiopianului Ebed-Melec. Etiopia e în Sud-ul Egiptului, și era considerată marginea pământului cunoscut. Adesea Egiptul a cucerit Etiopia. Au fost situații și când Etiopia a stăpânit Egiptul. Deci intervenția Egiptului din cap.37 în favoarea lui Zedechia poate fi asociată cu intervenția etiopianului în favoarea lui Ieremia. Zedechia poate vedea privind la Ieremia că izbăvirea a venit prin etiopian, dar a venit de la Domnul și din pricina încrederii în Domnul a lui Ieremia. Deci Zedechia nu trebuie să vadă în Egipt SURSA, ci mijlocul izbăvirii. Evreii care au eliberat robii, au văzut probabil în Egipt SURSA izbăvirii, și atunci s-au gândit că acel legământ făcut cu Domnul nu le e de folos. Domnul putea să alunge pe haldei printr-un înger ca răspuns la eliberarea robilor, dar El alege să o facă prin Egipt! E ciudat, căci Egiptul era cel în care se încredea poporul. Dar nu la fel a fost și la Ezechia? Când Ezechia s-a smerit primul răspuns a fost acela că împăratul Asiriei a primit vestea că împăratul Tirhaca al Etiopiei a pornit să facă război. De-abia APOI a intervenit Domnul cu Îngerul Său care a nimicit oastea Asiriei. Dar și când am studiat Isaia, și când am studiat 1,2 Împărați am lăsat acest fapt necomentat. În primul rând, e important de știut că la acea vreme Egiptul era condus de dinastia etiopienilor. Deci Tirhaca era și la cârma Egiptului. Alianța făcută de Ezechia cu Egiptul era de fapt alianța făcută cu Tirhaca. Împăratul Asiriei avusese biruință asupra lui Iuda tocmai din pricina acestei alianțe. Și acum Ezechia se căia. Și Domnul îi răspunde. Dar răspunsul Domnului este de fapt un nou TEST pentru Ezechia. Căci izbăvirea vine prin Egipt-Etiopia! Și atunci Ezechia se poate gândi că a făcut bine totuși că a încheiat alianța. Dar e un test subtil pentru Ezechia. El trebuie să recunoască că ajutorul vine de la Domnul și nu de la Egipt, și că vine nu din pricina alianței ci din pricina încrederii sale în Domnul! Nu e un test ușor! Și Ezechia ia testul. Pentru ca apoi să se încreadă mai mult în Domnul! Dar Zedechia și poporul nu iau acest test măcar că au precedentul lui Ezechia pe care-l cunoșteau foarte bine (vezi cap.21 a). Când văd că ajutorul vine de la Egipt, se bucură că au făcut alianța cu Egiptul și consideră de prisos calea încrederii în Domnul. Încalcă legământul și aduc robii înapoi. Atenție deci la acest MOD în care Domnul ne poate testa și

anume să ne dea izbăvirea prin CEL în care ne-am încrezut și astfel am ajuns în situația de criză și departe de protecția Domnului! Este ca și cum cineva își pune încrederea în sistemul bancar pentru a ieși dintr-o criză financiară. Dar tocmai prin această decizie îndepărtează ajutorul care poate veni din partea Domnului. Criza financiară se adâncește, iar sistemul bancar nu-i facilitează creditul pe care se baza. Când criza e maximă, acel om se căiește și-i cere iertare că și-a pus nădejdea în credit (Egipt), și face legământ să se încreadă doar în Domnul. Și ce se întâmplă? În următoarea zi, banca îl anunță că i-a dat creditul. Domnul ar fi putut să-i dea izbăvirea și ALTFEL. Dar i-a dat-o chiar prin credit, adică chiar prin Egipt. Modul în care Domnul îi dă izbăvirea este un nou test pentru acel om: va rămâne ancorat în vizibil și va vedea izbăvirea ca venind de la bancă, sau se va ancora în Domnul și va vedea în bancă doar unul din miile de mijloace prin care Domnul îi putea da izbăvirea? Domnul ne dă adesea izbăvirea prin mijloace controversate: Ierusalimul capătă un respiro prin intervenția Egiptului, Ieremia e salvat prin decizia lui Zedechia, Zedechia avea să fie salvat prin bunăvoința împăratului Babilonului. Prin acest exercițiu Domnul vrea să ne detașeze și mai mult de vizibil și să facem distincția clară între Sursă și vasul prin care primim izbăvirea. E mare lucru să-L vedem pe Domnul în spatele cortinei și să nu confundăm canalul cu sursa, mijlocul izbăvirii cu izbăvitorul însuși. Domnul poate folosi cele mai diverse și ciudate mijloace și vase pentru a ne transmite anumite mesaje, pentru a ne da anumite izbăviri. Situațiile diferă. Și modalitățile prin care Domnul aduce izbăvirea diferă. El trebuie să rămână nevăzut, în spatele cortinei. Și atunci e normal ca ajutorul Său să fie transmis prin elemente ce țin de lumea vizibilului. Uneori această izbăvire are loc printr-o intervenție supranaturală evidentă (pe vremea lui Ezechia Îngerul Domnului nimicește oastea Asiriei), sau chiar prin deschiderea cortinei față de lumea de dincolo (schimbarea la Față, un înger care transmite un mesaj, o înștiințare directă din partea lui Dumnezeu), dar cel mai adesea ea se folosește de elemente concrete din universul nostru obișnuit: oameni, situații, coincidențe, schimbări în plan politic sau în plan istoric etc. Dar cea mai interesantă izbăvire este situația când Domnul intervine chiar prin Egipt, adică, chiar prin mijlocul pe care l-am idolatrizat și l-am perceput ca sursă a salvării. Nu e un test ușor, dar el e menit să adâncească în noi vindecarea noastră. Dumnezeu nu izbăvește la fel. Lui Dumnezeu îi place diversitatea, noutatea, originalitatea. Pe de o parte avem nevoie de diversitate pentru a nu ne lega idolatru de un anumit mijloc al salvării, și pentru a ne deschide orizontul și a înțelege, a deosebi nevăzutul din spatele fiecărui element vizibil prin care ni se aduce salvarea. Pe de altă parte, Domnul dorește ca prin fiecare izbăvire să învățăm o nouă lecție. Și astfel, e logic să introducem și elemente de noutate în izbăvire, să nu ne izbăvească exact cum ne-a izbăvit și în trecut. E un act de înțelepciune să fii flexibil și să aștepti izbăvirea pe CALEA decisă de cer. Dacă o aștepti doar pe o anumită CALE (cu care te-ai obișnuit), s-ar putea să NU o vezi când ea vine pe o CALE nouă. Domnul trimite IZBĂVIREA oricui va striga către El. Dar nu știm EXACT cum va veni izbăvirea. Va veni prin întărirea puterii interioare care să ne ajute să răbdăm contextul ostil, sau va veni prin anularea contextului ostil, sau prin înțelepciunea de a ne elibera noi înșine de acel context, sau printr-un frate care ne va îmbărbăta ca să răbdăm ispita pâna la capăt, sau printr-un înger sau... Deși Domnul repetă anumite lecții din pricina faptului că noi pricepem greu, El introduce și elemente

NOI pentru că vrea să ne predea și alte lecții. Nu te speria de contexte NOI cu care nu te-ai mai întâlnit până în prezent. Nu căuta să le înțelegi DOAR prin experiențele tale trecute, nu căuta izbăvirea într-un anumit mod. Fii flexibil, fii deschis la noutate. Dar NOUTATEA ne sperie. Căci NU ȘTIM cu ce ne vom întâlni, care va fi deznădământul. Am dori să fie ca experiențele trecute care ne oferă o anumită siguranță, căci știm despre ce este vorba. Dar încrederea în Domnul strălucește tocmai în labirinturile NOI, în care nu știm prea multe, în care trebuie iarăși să accesăm nebunia credinței și să avem încredere că, dacă ne abandonăm în mâna Lui El ne va proteja și ne purta de grijă. Acceptă nesiguranța, acceptă incertitudinea. Ești doar în mâna Sa. Nu ai încredere deplină în dragostea Lui și că toate lucrurile vor lucra spre binele tău? Fii doar atent să-l iubești, să asculți de El, să-L chemi în ajutor, să te încrezi în El, să iei aminte la muștrările și cercetările Sale. Dacă umbli smerit pe această cale nu trebuie să te temi de nici un rău, nici de săgeata din timpul zilei, și nici de groaza din timpul nopții, nici de valea plângerii și nici de valea umbrei morții. Și nu căuta un anumit tip de izbăvire. Fii deschis la orice modalitate prin care Domnul te poate izbăvi. El te poate izbăvi chiar prin Egipt! Nu cumva să așteptăm doar izbăvirile acelea care par foarte spirituale, și astfel să nu le vedem pe cele care îmbracă forme mai pământești. E foarte cunoscută povestea cu cel care este pe acoperișul casei din pricina inundațiilor și se roagă la o izbăvire din cer. Nu vine nici un înger și nici măcar Ilie. Dar trece pe lângă el cu barca vecinul său cel rău și egoist. Mai trece pe o scândură un necunoscut. Mai trece un butuc mare pe lângă el. Însă el nu le bagă în seamă. El așteaptă izbăvirea de sus. Mijlocul izbăvirii poate fi ciudat, controversat, de la măgărița lui Balaam până la oastea Egiptului. Nu-L putem limita pe Domnul. Desigur sunt și situații când suntem ispitiți cu izbăviri false care nu-l onorează pe Domnul (alianța cu Egiptul, Ismail în loc de Isaac etc.). Dar în aceste situații de obicei omul intervine din necredință, scade standardele și caută disperat o izbăvire pământească. Încrederea în Domnul este umbrită ca și gloria promisiunilor Sale. Dar e altceva când lucrurile se mișcă pentru că intervine Dumnezeu, nu pentru că omul încearcă să le miște cu prețul unor compromisuri. În orice labirint e nevoie de răbdare. Este un preț de plătit. Adesea e prețul incertitudinii. Ne gândim la Iosif. Iosif iertase pe frații lui. Dar ei se căiseră, sau erau toți bolnavi? Relația nu putea fi reconciliată fără căința lor, iar aceasta trebuia să fie sinceră și nu simulată de frica lui Iosif care deținea acum puterea. Dumnezeu nu-l înștiințează pe Iosif printr-un vis că inima fraților săi se schimbaseră. Și Iosif trebuie să-i testeze. Testul durează multă vreme. E vorba de măcar câteva luni de zile. Iosif amână momentul reîntâlnirii cu tatăl său. Nu se grăbește. Acceptă costul emoțional, acceptă incertitudinea. Nu știa care va fi deznădământul. Nu știa exact ce va face dacă lucrurile o luau într-o direcție sau alta. Dar nu face compromisuri, nu forțază, dar nici nu stă pasiv. Merge pas la pas cu Domnul. Și ce nu știe el este că însuși testul pe care-l dă fraților lui desăvârșește căința și cercetarea din inima lor. El lasă relația cu frații lui în mâna lui Dumnezeu. Își asumă anumite riscuri. Dar se încrede în Domnul. Și pentru aceasta, Domnul îi dă izbânda. Domnul îi dă înțelepciunea să-i testeze. Desăvârșește căința din inima fraților lor. Dar nu nu mai atât. O scoate la iveală într-un mod în care Iosif o poate vedea. Domnul vrea ca Iosif să poată avea din nou încredere în frații lui. El vrea ca să refacă relația dintre Iosif și frații lui. Pentru aceasta era nevoie de măcar trei condiții: Iosif să-i ierte în inima

lui, frații să se căiască și să se vindece în inima lor, și Iosif să fie deplin încredințat de căința lor sinceră. Dumnezeu este pentru reconcilierea și vindecarea relațiilor. De aceea trebuie să avem încredere în El și să ne punem în mâna Sa relațiile noastre cu semenii noștri. Nu trebuie să ne grăbim. Nu trebuie să fim nici prea pasivi. Trebuie să mergem pas la pas cu Domnul. David s-a grăbit să refacă relația cu Absalom, și nu a făcut bine. Iosif a așteptat ca Domnul să refacă relația cu frații lui. Rezerva din inima lui Iosif era justificată. Nu era vorba de scenarită, de suspiciuni nefondate. Iosif fusese vândut de proprii lui frați. Ei au încercat să-l omoare. Iosif avea dreptul să fie suspicios. Iosif era constrâns să fie suspicios. Dar Iosif trebuia și să le dea o șansă. Iosif trebuia să pună în calcul și posibilitatea că ei s-au schimbat. Aici e echilibrul. E dificil să refaci o relație cu cineva care te-a trădat. Nu trebuie să te grăbești. Dar nici să nu anulezi posibilitatea. Provocarea este să pui relația în mâna Domnului și să mergi pas la pas cu El, acceptând deznodământul care vine de la El. Este o distincție subtilă între suspiciunea nefondată, distructivă, și suspiciunea fondată, protectivă, constructivă. Echilibrul între *nu tot ce zboară se mănâncă* și *nu iese fum fără foc*. Suspiciunea e distructivă când izvorăște din natura mea prea suspicioasă, când nu e fondată, și e pradă ușoară scenaritei. Astfel, relațiile bazate pe încredere în trupul lui Hristos sunt erodate prin suspiciuni, și scenarii negative la adresa celuilalt. Și suntem așa de predispuși spre scenarii și o pradă atât de ușoară față de cel rău! Dar suspiciunea constructivă e bazată pe fapte concrete, pe conștientizarea bolii celuilalt. Trebuie să mă protejiez de boala celuilalt și să o tratez, nu să închid ochii în fața ei. După ROADELE LOR îi veți cunoaște. Roadele concrete scot la iveală lucrurile bolnave din inima celuilalt. Și iarăși nuanțele! Despre ce boală e vorba? Cât e de gravă? Pot vedea și bola dar și lucrurile bune din celălalt? E vorba de boală sau de constarea unui deces spiritual? E vorba de un frate slab sau de un lup răpitor? Încrederea se câștigă în timp. Roadele să văd în timp. Iosif e modelul echilibrului. El ne arată traseul lung și complicat al incertitudinii relaționale. Dar noi urâm incertitudinea în relații. Noi dorim certitudine. Dar Domnul ne va trece prin relații incerte pentru a învăța lucruri noi, pentru a ne maturiza, pentru a mări încrederea în El. Și un alt lucru: noi suntem comozi. Suntem predispuși spre lene și superficialitate. Am vorbit adesea de lenea cognitivă. Acum e timpul să vorbim de lenea relațională. Ea se manifestă prin aceea că operăm cu anumite REGISTRE, anumite tipuri relaționale învechite și puține la număr în care ne simțim confortabil și în care încercăm să înghesuim toate relațiile pe care le avem. Dar oare așa să fie normalitatea în dinamica de creștere spirituală? Oare tiparele relaționale nu trebuie înnoite, curățite, maturizate mereu? Și mai ales, nu trebuie diversificate? Desigur avem niște tipare relaționale generale după care ne orientăm în universul social. Dar oare fiecare relație apropiată nu e unică și nu necesită un registru relațional special? Oare nu are fiecare relație un istoric aparte, un grad de apropiere aparte, un nivel de încredere aparte? Oare mă pot încrede în toți la fel? Oare pot relaționa cu toți exact în aceeași manieră? Înnoirea și diversificarea tiparelor relaționale înseamnă un act de maturizare a iubirii, înseamnă crucificarea lenii relaționale, înseamnă acceptarea incertitudinii, înseamnă mișcare și dinamică permanentă. Sunt relații în care e legitim să ofer încredere. Sunt relații în care e legitim să fiu rezervat, să-mi păstrez o doză de suspiciune. Dar flexibil. Cel față de care am rezerve poate fi vindecat. Cel în care mă încred poate să mă înșele la un moment dat.

Dar aceasta înseamnă acceptarea necunoscutului, a incertitudinii. Cum e posibil acest lucru în universul nostru relațional? Doar urmând exemplul lui Iosif, doar având încredere deplină în Tatăl ceresc, doar lăsând mereu relațiile noastre sub contorul Lui, doar renunțând la iluzia că noi deținem controlul doar mergând pas la pas cu El.

Iosif aruncat în groapă de ai săi. Ieremia aruncat în groapă de căpeteniile poporului ales. Mai târziu, Daniel aruncat în groapa cu lei de către neamuri. Toate acestea prefigurează aruncarea în groapa mormântului a lui Mesia însuși. Da, aruncat de ai Săi dar și de Neamuri. Și la fel ca și cei trei, și Mesia avea să fie izbăvit prin înviere, aducând apoi mântuire pentru ai Săi dar și pentru Neamuri. Observăm că secțiunea 37- 44 (nu știm dacă să includem aici și cap.36) este mai mult narativă și se concentrează pe evenimentul dramatic al căderii Ierusalimului. eveniment care este inima acestei cărți profetice. Lucrarea lui Ieremia are scopul opririi acestui eveniment. Totuși evenimentul are loc. Nu e vorba doar de căderea unei cetăți, doar de pedepsirea unor păcătoși. Ne aducem aminte de cap.2-3. Atunci am descoperit că Yahwe are o soție. Atunci am înțeles că e vorba de drama unei căsnicii, de tragedia unui divorț. Actele de divorț se semnează acum, la căderea Ierusalimului. Dumnezeu aduce judecata Sa asupra propriei soții. Divorțul nu este pentru totdeauna. E doar o măsură temporară în vederea unei reconcilieri viitoare. Dar drama rămâne. Tragedia are loc. Durerea e sfâșiitoare. Nu e întâmplător faptul că tabloul cu Ieremia aruncat în groapă este așezat exact ÎNAINTE de cap.39, adică tabloul deznodământului și al luării Ierusalimului. Astfel, cap.38 devine ultima declarație de iubire a lui Yahwe către soția Sa înainte de a o nimici. Da, e ultima declarație pe care noi o cunoaștem, pe care cartea Ieremia ne-o descoperă. E o declarație către inima lui Zedechia, cel care putea schimba destinul cetății, cel care luase inițiativa eliberării robilor, cel în inima căruia mai era un muc de credință. Ultima declarație de iubire este scrisă prin suferințele lui Ieremia, prin apogeul umilinței, durerii și disperării din viața lui Ieremia. Niciodată nu a fost Ieremia mai aproape de moarte, mai umilit, mai respins de popor, într-o astfel de situație imposibilă, fără ieșire. Ieremia moare și înviază pentru ca Zedechia să poată crede în propria moarte și înviere. Ieremia e izbăvit din moarte pentru ca Zedechia să poată să creadă în propria izbăvire promisă de Domnul. E ultima încercare din partea Domnului. E ultima șansă pentru Israel. Dumnezeu, în nebunia iubirii Sale pentru Israel, pare să uite de iubirea sa față de Ieremia, de promisiunile pe care i le-a făcut. Nu ține măcar cont de liberul arbitru al lui Ieremia. Ieremia vrea să fugă din cetate. Dumnezeu îl oprește. Dumnezeu îl dă pe mâna vrăjmașilor. Dumnezeu nu-l mai ascunde. Este înfometat, este întemnițat. Apoi este lovit și aruncat în groapa întunecoasă, lăsat să moară de foame și de sete. Era ultima șansă pentru Israel. Era ultima declarație de iubire. Ieremia pare să conteze mai puțin. Miza era Israel. Ieremia suferă. Domnul pare să uite pentru un moment de promisiunile făcute lui Ieremia, și Ieremia este lăsat în mâinile vrăjmașilor săi. E a doua oară în cartea Ieremia când ni se spune că Ieremia este LOVIT. Prima dată acest fapt este consemnat în Ier.cap.21 când Pașhur îl lovește și întemnițează pe Ieremia. Interesant că în 38:1 este menționat de două ori numele lui Pașhur. Nu știm exact dacă e vorba de același Pașhur, dar în mod cert asemănarea nu este întâmplătoare. Ieremia nu uitase de conflictul cu Pașhur. Acel conflict avea să-l ducă pe Ieremia

în depresia de la finalul cap.20. Dar acel conflict avea să-l întărească acum când era în groapă. În cap.19 Domnul condamnă jertfirea copiilor. Dar în cap.20 Ieremia, copilul Domnului este lăsat în mâna vrăjmașilor lui. Și în cap.38 Ieremia este aproape să fie jertfit. Dumnezeu pare *a-l sacrifica* pe Ieremia de dragul lui Israel. Dar Dumnezeu nu-l uită pe Ieremia așa cum se pare. Repetarea de două ori a numelui Pașhur, ne arată grija Domnului față de Ieremia. Ieremia este pregătit prin experiența din cap.20 pentru experiența din cap.38. În cap.20 el este eliberat imediat din temniță. Așa se întâmplă și în cap.38. Acolo în groapă, cu durerea loviturii primite, Ieremia își poate aduce aminte de lovitura primită de Pașhur, dar și de deznodământul acelei situații. Domnul NU UITĂ de Ieremia. Nu încetează să-l iubească. Dar cu toate acestea îl trece prin groapă de dragul lui Israel. Dar Ieremia nu este un mijloc neglijabil pentru un scop. Ieremia nu este vasul scarificat de dragul refacerii relației dintre Yahwe și Israel. Nici Mesia nu va fi uitat și neglijat de dragul lui Israel. Da, Dumnezeu avea să dea pe singurul Său fiu, dar fără a fi știrbită grija, și iubirea Sa față de Acesta. Și dacă Ieremia e constrâns să treacă prin groapa întunecoasă. Mesia se duce el singur și de bunăvoie la Ierusalim. Și după cum moartea și învierea lui Ieremia devine ultima declarație de iubire pentru Ierusalimul de atunci, moartea și învierea lui Isus devine ultima și cea mai măreață declarație de iubire către Ierusalimul sec.1. Dar, la fel ca în 586 î.Hr., Ierusalimul respinge și ultima șansă. Vine pedeapsa, împietrirea, măhrama. Dar urmează o nouă declarație de iubire. De data aceasta doi prooroci vor muri și vor învia. Și în fața acestei declarații, Ierusalimul își va aduce aminte de Cel pe care L-au străpuns, și măhrama va fi luată. Și martirajul celor 2 prooroci va fi susținut de moartea celor care vor refuza să se închine fiarei și să primească numărul numelui ei. Izbăvirea din groapă a lui Iosif aduce un rod în frații și mult mai târziu. Eliberarea din groapă a lui Ieremia rămâne fără rod. Dar eliberarea din groapă a lui Daniel aduce un rod imediat: o rămășiță se întoarce la Domnul și apoi în țară. Iosif și Ieremia îl prefigurează pe Isus, iar Daniel pe cei doi prooroci din Apoc.11. Și deci, vor profeti aceștia la Ierusalim unde a fost răstignit și Domnul lor? Este deci Babilonul cel mare, Ierusalimul? Și atunci de ce nu apare izbăvirea lui finală ca în Zaharia? De ce poate exista bucurie la căderea sa? Indiferent de locul în care vor muri și învia cei doi prooroci, lucrarea lor, ca cea a proorocului neamurilor, și a apostolului neamurilor, ve deveni în cele din urmă o declarație de iubire pentru Israel. Ce ciudat! Ieremia nu e făcut prooroc al neamurilor pentru că Israel e lepădat, ci tocmai pentru a recupera pe Israelul lepădat de Domnul. Când Israel e lepădat Neamurile sunt înglobate cu mai multă consistență în declarația de iubire a Domnului față de Israel. Cu alte ocazii explicam faptul că de vreme ce soarta Ierusalimului era pecetluită de Manase, Ieremia devine prooroc al neamurilor care mai puteau fi salvate. Dar pare să nu fie chiar așa. Ieremia devine prooroc al neamurilor ca o ultimă măsură de salvare a Ierusalimului apostat. Iosif ajunge la egipteni. Ieremia cheamă pe Recabiți în casa Domnului. Acum este salvat de un etiopian. Se întâmplă ceva ciudat în relația Yahwe-Israel-Neamuri. Când Israel intră în criză, atunci parcă se întâmplă ceva cu neamurile. Măcar că ele sunt trase în jos de neascultarea lui Israel, totuși din ele apar rămășițe credincioase care strigă către Yahwe făcând ce ar fi trebuit să facă ai Săi. Când Ieremia e în groapă, un om de la marginea pământului ia inițiativa să-l salveze. Inima lui Zedechia este reîndreptată spre Ieremia printr-un om dintre neamurile îndepărtate ale lumii.

Israelul, Ierusalimul și țara Canaan rămân în inima lui Dumnezeu. Mmarele adevăr pe care l-am înțeles din Ieremia pare a fi acela că toate profețiile din Vechiul Testament adresate lui Israel trebuie aplicate în primul rând Israelului ca NAȚIUNE. Nu DOAR Israelului ca NAȚIUNE. Ci ÎN PRIMUL RÂND Israelului ca NAȚIUNE. Astfel, prin această lentilă trebuie să înțelegem profețiile din Zaharia. Și mai ales profețiile din Daniel. Când am interpretat profețiile din Daniel cap.7-12, tot am inclus Biserica în aceste profeții. Dar dacă aceste profeții trebuie interpretate în primul rând cu referire la Israel, atunci profeția nu are în vedere doar relația dintre Antiohus Epifanes și Israel, ci și relația dintre Anticrist și Israel. Astfel reînvie teoria cu reconstruirea Ierusalimului și cu intrarea lui Anticrist în Templul fizic din Ierusalim. Astfel, Babilonul din Apocalipsa poate fi chiar Ierusalimul fizic așa cum pare să sugereze Apoc. cap.11? Mai întâi trebuie să studiem Daniel, Zaharia, Ezechiel și apoi să reluăm din nou Apocalipsa. Și până atunci? Până atunci ne-am obișnuit care este drumul: din eroare în eroare.

Ultima declarație de iubire a Domnului către Israel prin moartea și învierea lui Ieremia strălucește cu atât mai mult cu cât ea are loc DUPĂ ce evreii calcă legământul din 34 luând robii înapoi. Deci, după ce mai frâng odată inima soțului Yahwe, acesta mai are resurse să mai rostească o declarație de iubire. Și această declarație are un preț imens: suferințele fiului Său credincios pe nume Ieremia. Ieremia era ce avea mai scump pe pământ Dumnezeu la acea vreme. Și pe acest Ieremia Domnul îl ÎNCHIDE în cetate, în trece prin groapă, îl face martor măcelului și judecății. Ieremia, ca Mesia ce va veni, trebuia să creadă că va trece prin pârjolul judecății fără ca el să piară!